

ВЕЛИКОБЕРЕЗОВИЦЬКА СЕЛИЩНА РАДА

**XLVII сесія
VIII скликання
РІШЕННЯ**

від 20 грудня 2024 року № 2961

**Про затвердження Програми соціального захисту і підтримки
дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,
попередження дитячої бездоглядності та безпритульності
на 2025 – 2027 роки**

Відповідно до ст.4 Закону України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», ст.5 Закону України «Про охорону дитинства», керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», враховуючи пропозиції постійної комісії Великоберезовицької селищної ради з питань освіти культури медицини спорту та соціального захисту населення

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму соціального захисту і підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, попередження дитячої бездоглядності та безпритульності на 2025 – 2027 роки, згідно з додатком (додається).
2. Фінансовому відділу Великоберезовицької селищної ради забезпечити щорічне фінансування заходів для виконання даної Програми в межах коштів, передбачених бюджетом на 2025 – 2027 роки.
3. Контроль за виконанням рішення доручити постійній комісії Великоберезовицької селищної ради з питань освіти, культури, медицини, спорту та соціального захисту населення.

Селищний голова

Андрій ГАЛАЙКО

Додаток
до рішення сесії селищної ради
від 20.12.2024 р. №2961

ПРОГРАМА

соціального захисту і підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,
попередження дитячої бездоглядності та безпритульності
на 2025 – 2027 роки.

Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	служба у справах дітей селищної ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	доручення голови обласної державної адміністрації від 05 жовтня 2021 року № 81/01.02-03 „Про розроблення обласної програми запобігання соціальному сирітству, подолання дитячої безпритульності і бездоглядності на 2025-2027 роки”
3.	Розробник програми	служба у справах дітей селищної ради
4.	Відповідальний виконавець програми	служба у справах дітей селищної ради
5.	Учасники програми	відділ освіти, відділ культури, молоді та спорту, комунальна установа «Центр надання соціальних послуг», Тернопільський районний відділ національної поліції України в Тернопільській області, громадські організації (за згодою)
6.	Термін реалізації програми	2025-2027 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	900,0 тис. грн.
7.1	коштів місцевого бюджету (в межах затвердженого кошторису)	900,0 тис. грн.

2. Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямована програма

В громаді проживає 21 917 осіб та понад 4390 дітей, що складає 20 % від загальної чисельності населення. Серед яких є: діти, які перебувають в складних життєвих обставинах; діти-сироти та діти, що залишилися без піклування батьків; діти з порушенням розвитку; діти, які перебувають в закладах інституційного догляду та виховання дітей, та потребують захисту і підтримки. Соціально-правовий захист дітей забезпечується скоординованою роботою органів та служби у справах дітей і спрямований на виявлення, попередження та нейтралізацію впливів негативних чинників на розвиток дитини. Особлива увага в організації соціально-правового захисту дітей звертається на розв’язання проблеми соціального сирітства, дитячої безпритульності та бездоглядності, правопорушень в дитячому середовищі та насильства над дітьми, тривалого перебування дітей в закладах інституційного догляду та виховання дітей. Виконання заходів програми запобігання соціальному сирітству, подолання дитячої безпритульності та бездоглядності, станом на 1 грудня 2024 року в громаді нараховується 33 статусних дітей, які влаштовані до сімейних форм виховання. На сьогодні в громаді функціонує 2 прийомних сім’ї та 1 будинок сімейного типу, в яких проживає 14 дітей, двоє дітей з громади влаштовані у прийомні сім’ї Кременецького району, ще 17 дітей проживає в 14 сім’ях опікунів та піклувальників. Незважаючи на вжиті заходи, 1 дитина, позбавлена батьківського піклування, та 5 дітей, які знаходяться в складних життєвих обставинах, за заявами батьків все ще перебувають в закладах інституційного догляду та виховання дітей. Службою у справах дітей спільно із фахівцями соціальної роботи КУ "Центр надання соціальних послуг Великобerezовицької селищної ради" проводяться комісійні обстеження умов проживання сімей, діти з яких перебувають цілодобово у закладах інституційного догляду, проводяться бесіди з батьками щодо можливості навчання дітей за

місцем проживання. Фахівцями соціальної роботи проведено оцінки потреб дітей та їх сімей, визначені причини перебування дітей у закладах.

З метою подолання проблеми дитячої бездоглядності, службою у справах дітей спільно з іншими суб'єктами профілактичної роботи щороку надається соціально-правова допомога дітям, які опинилися у складних життєвих обставинах (були виявлені та вилучені з громадських місць, які зазнали насильства, проживають у сім'ях, де батьки або особи, які їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків), внаслідок чого такі діти не отримують належного виховання та догляду. На даний час на обліку служби у справах дітей перебуває 11 дітей, які потрапили в складні життєві обставини, з них 7 дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. З метою профілактики протиправних дій у дитячому середовищі щороку проводяться профілактичні рейди ("Підліток. Зима. Канікули", "Діти вулиці. Вокзал", "Діти Тернопільщини проти насильства, бездоглядності, за духовність та сімейну злагоду", "Літо"), під час яких надається допомога дітям. Завдяки вжитим профілактичним заходам у підлітковому середовищі на території громади у 2024 році лише одна неповнолітня дитина з громади перебуває на профілактичному обліку у ювенальної превенції Тернопільського районного управління поліції ГУНП в Тернопільській області. Зважаючи на зазначене, заходи програми запобігання соціальному сирітству, подолання дитячої безпритульності та бездоглядності на 2025-2027 роки будуть спрямовані на розв'язання проблем соціального сирітства, дитячої безпритульності та бездоглядності, правопорушень в дитячому середовищі та насильства над дітьми, тривалого перебування дітей в закладах інституційного догляду та виховання.

Програма спрямована на розв'язання проблеми соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, захисту їх житлових прав, дитячої безпритульності та бездоглядності, попередження правопорушень, усунення причин та обставин, що призводять до потрапляння дітей у складні життєві обставини.

Реалізація програми сприятиме розробленню та запровадженню ефективних форм роботи з профілактики дитячої безпритульності і бездоглядності, запобігання сирітству, виявлення на ранній стадії сімей, які неспроможні або не бажають виконувати виховні функції та забезпечення захисту прав дітей, які виховуються в таких сім'ях, застосування ефективних форм соціальної підтримки дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, зазнали насильства в сім'ї, активну участь всіх суб'єктів профілактичної право-виховної роботи у створенні умов для всебічного розвитку та виховання дітей, їх соціально-правового захисту.

3. Визначення мети програми

Метою прийняття Програми є забезпечення соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, захисту їх житлових прав, подолання дитячої безпритульності та бездоглядності.

Мета програми відповідає пріоритетним завданням соціально-економічного розвитку громади.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання програми

Розв'язання проблеми можливе шляхом:

- реалізації державної політики щодо влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання, захисту їх житлових та майнових прав, профілактики правопорушень та злочинності у дитячому середовищі, як пріоритетного напрямку діяльності виконавчої влади органу місцевого самоврядування;
- розроблення та запровадження ефективних форм роботи з профілактики дитячої безпритульності і бездоглядності, виявлення на ранній стадії сімей, які неспроможні або не бажають виконувати виховні функції та забезпечення захисту прав дітей, які виховуються в таких сім'ях;
- підвищення ефективності соціальної роботи з сім'ями або особами, які опинились у складних життєвих обставинах, покращення соціального супроводу сімей, які виховують дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- захист житлових та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- ведення Єдиної інформаційної аналітичної системи „Діти” (ЄІАС „Діти”) – системи обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; громадян України, які бажають взяти їх на виховання; персоніфікованого обліку нерухомого майна таких дітей;
- здійснення системи організаційно-профілактичних заходів щодо запобігання дитячій безпритульності і бездоглядності;

- підвищення кваліфікації працівників, які займаються вирішенням питань запобігання соціальному сирітству, подолання дитячої безпритульності і бездоглядності, попередження правопорушень у дитячому середовищі;
- поширення соціальної реклами та широкого висвітлення в засобах масової інформації питань соціально-правового захисту дітей;
- організації інформаційно-просвітницьких заходів з питань соціально-правового захисту

Ресурсне забезпечення програми

тис. гривень

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання Програми за роками			Усього витрат на виконання програми
	2025	2026	2027	
Обсяг ресурсів, усього,	300,0	300,0	300,0	900,0
у тому числі:				
місцевий бюджет	300,0	300,0	300,0	900,0

5. Перелік завдань і заходів програми та результативні показники

Основними завданнями Програми є:

забезпечення неухильного виконання вимог законодавства щодо соціально-правового захисту дітей, насамперед дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема своєчасного виявлення таких дітей, надання їм статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, захист особистих, майнових і житлових прав таких дітей;

реалізація пріоритетності права дитини на сімейне виховання, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

проведення державно-громадських операцій та рейдів щодо профілактики негативних проявів у дитячому середовищі, запобігання дитячій бездоглядності: „Підліток. Зима. Канікули”, „Діти вулиці. Вокзал”, „Діти Тернопільщини проти насильства, бездоглядності, за духовну та сімейну злагоду”, „Літо”, „Урок”;

організація та проведення заходів до Міжнародного дня захисту дітей, Дня знань, Дня усиновлення, Дня молитви за сиріт, Всесвітнього дня дитини, свята Миколая, новорічно-різдвяних свят, Європейського дня захисту дітей від сексуальної експлуатації та *сексуального насильства*, тижнів пропаганди правових знань, місячника пропаганди основних положень Конвенції ООН про права дитини;

спільно з Центром надання соціальних послуг, надання соціально-психологічної допомоги матерям, які мають намір відмовитися від дитини та здійснювати соціальний супровід таких матерів;

взаємоінформування між службою у справах дітей, Тернопільським районним відділом національної поліції України в Тернопільській області, відділом освіти про дітей, які не навчаються, скоїли злочини, правопорушення, затримані за вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, бродяжництво, жебракування, зазнали насильства в сім'ї, проживають у сім'ях, в яких батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків;

налагодження співпраці з громадськими, благодійними, релігійними організаціями, що працюють в інтересах дітей, з питань подолання бездоглядності та безпритульності;

висвітлення в електронних засобах масової інформації питання подолання дитячої безпритульності та бездоглядності, запобігання сирітству, створення умов для всебічного розвитку та виховання дітей, покращення роботи щодо профілактики правопорушень та злочинів у дитячому середовищі;

соціально-правового захисту дітей, залучення громадськості до розв'язання цих соціальних проблем ;

участь працівників, які займаються вирішенням питань запобігання бездоглядності серед дітей, профілактикою правопорушень та злочинності серед них, соціальним захистом у семінарах, нарадах, науково-практичних конференціях.

Виконання Програми дасть можливість:

запровадити ефективні форми роботи з дітьми та їх батьками щодо усунення причин та умов, що сприяють дитячій безпритульності і бездоглядності, вчиненню дітьми правопорушень та злочинів, надання таким дітям та сім'ям, в яких вони виховуються, комплексної допомоги;

реалізувати право дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування на сімейне виховання, забезпечити влаштування нововиявлених дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування до сімейних форм виховання;

зменшити кількість правопорушень та злочинів, вчинених неповнолітніми, мінімізувати вчинення дітьми повторних злочинів;

покращити інформованість населення про права дитини та сімейні форми влаштування дітей (випуск соціальної реклами: відео та флеш-роликів, буклетів, плакатів, оформлення інформаційних кутків в закладах освіти, дозвілля, громадських місцях);

не допускати перебування дітей без супроводу дорослих у нічний та урочний час в громадських місцях, порушення вимог щодо заборони продажу дітям алкогольних напоїв та тютюнових виробів, заборони розташування поблизу навчальних закладів магазинів, кафе, барів, де реалізуються спиртні напої та тютюнові вироби, розміщення реклами такої продукції, виявляти і вилучати з громадських місць та об'єктів транспорту дітей з неблагополучних сімей, які зазнали фізичного чи іншого насильства з боку дорослих, бродяжать і жебракують;

стовідсотково залучити до навчання дітей шкільного віку;

сприяти поширенню кращого досвіду організації правовиховної роботи з дітьми у навчальних закладах;

залучити громадськість до реалізації заходів з питань соціально-правового захисту дітей.

За результатами реалізації програми передбачається зменшення показника кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають поза сімейними формами виховання, зниження кількості правопорушень, вчинених неповнолітніми.

6. Напрямки діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строки виконання заходу (роки)	Виконавці	Джерела фінансування	Обсяги фінансування тис. грн			Очікуваний результат
						2025 рік	2026 рік	2027 рік	
1.	Розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (усиновлення, опіка та піклування, створення дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей)	1) забезпечити першочергове влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в сім'ї, на усиновлення, під опіку або піклування, дитячі будинки сімейного типу, прийомні сім'ї	2025-2027	служба у справах дітей	не потребує фінансування	-	-	-	Влаштування виявлених дітей, які залишились без батьківського піклування, до сімейних форм виховання
		2) забезпечити функціонування ЄІАС „Діти” - електронної бази даних про дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах і громадян України, які бажають взяти їх на виховання.	2025-2027	служба у справах дітей	не потребує фінансування	-	-	-	З аналітичною метою
		3) організувати та провести заходи, присвячені прийняттю Конвенції ООН про права дитини, міжнародному Дню	2025-2027	служба у справах дітей	місцевий бюджет	40,0	40,0	40,0	З метою підвищення обізнаності дітей про їх права та обов'язки та фінансової

		захисту дітей, Дню молитви за сиріт для дітей, які перебувають на обліку служби у дітей							підтримки дітей
		4) виготовити та розповсюдити друковану соціальну рекламну продукцію з питань пропаганди національного усиновлення, розвитку сімейних форм виховання, захисту прав дітей-сиріт	2025-2027	служба у справах дітей	місцевий бюджет	5,0	5,0	5,0	Покращення інформованості населення
		5) провести інформаційну кампанію «День усиновлення»	2025-2027	служба у справах дітей	Не потребує фінансування	-	-	-	З метою підтримки усиновлених дітей та сприяння усиновленню
2.	Запобігання соціальному сирітству, подолання дитячої безпритульності і бездоглядності, попередження правопорушень у дитячому середовищі	1) провести рейди на предмет перебування дітей без супроводу дорослих у нічний та урочний час в громадських місцях; заборону продажу дітям алкогольних напоїв, тютюнових виробів, розповсюдження наркотиків, пропаганди проституції, насилля, жорстокості у дитячому середовищі	2025-2027	служба у справах дітей, Тернопільський районний відділ національної поліції України в Тернопільській області	не потребує фінансування	-	-	-	Недопущення перебування дітей у закладах в урочний час або у вечірній час без супроводу дорослих, запобігання продажу дітям алкогольних та тютюнових виробів
		2) забезпечити координацію роботи щодо проведення місцевих державно-громадських операцій та	2025-2027	служба у справах дітей, відділ освіти, комунальна установа «Центр	не потребує фінансування	-	-	-	Своєчасне виявлення і вилучення з громадських місць дітей з неблагополучних

		рейдів щодо профілактики негативних проявів у дитячому середовищі, запобігання дитячій бездоглядності: „Підліток. Зима Канікули”, „Діти вулиці. Вокзал”, „Діти Тернопільщини проти насильства, бездоглядності, за духовну та сімейну злагоду”, „Літо”, „Урок”		надання соціальних послуг», Тернопільський районний відділ національної поліції України в Тернопільській області					сімей, які зазнали насильства з боку дорослих, бродяжать і жебракують
		3) забезпечення постійного взаємoinформування між службою у справах дітей, відділом освіти, комунальною установою «Центр надання соціальних послуг» Тернопільським районним відділом національної поліції України в Тернопільській області про дітей, які не навчаються, скоїли злочини, правопорушення, затримані за вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, бродяжництво, жебракування, проживають у сім'ях, в	2025-2027	служба у справах дітей, відділ освіти, комунальна установа «Центр надання соціальних послуг», Тернопільський районний відділ національної поліції України в Тернопільській області	не потребує фінансування	-	-	-	Комплексне вирішення питань захисту прав дітей

		яких батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків							
		4) підвищити ефективність соціальної роботи з сім'ями та дітьми, які опинилися у складних життєвих обставинах	2025-2027	служба у справах дітей, комунальна установа «Центр надання соціальних послуг»	не потребує фінансування	-	-	-	Зменшення показника кількості дітей, вилучених з біологічної сім'ї
		5) здійснення моніторингу стану дитячої злочинності та злочинів, вчинених проти дітей	2025-2027	служба у справах дітей, Тернопільський районний відділ національної поліції України в Тернопільській області	не потребує фінансування	-	-	-	Визначення ефективності та коригування заходів, спрямованих на запобігання проявам дитячої злочинності та злочинів, вчинених проти дітей
		6) провести акції для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились в складних життєвих обставинах: «З турботою про дитину», «Шкільний портфель», «Свято Миколая»	2025-2027	служба у справах дітей	місцевий бюджет	150,0	150,0	150,0	З метою захисту прав та законних інтересів дітей, залучення до культурно-мистецьких заходів
		7) прийняти участь у проведенні конференцій, семінарів і тренінгів для працівників, які займаються вирішенням питань запобігання соціальному сирітству, подолання дитячої	2025-2027	служба у справах дітей, відділ освіти, комунальна установа «Центр надання	не потребує фінансування	-	-	-	Підвищення кваліфікації працівників

		безпритульності і бездоглядності, попередження правопорушень у дитячому середовищі		соціальних послуг», Тернопільський районний відділ національної поліції України в Тернопільській області					
		8) проведення до Міжнародного дня захисту дітей: а) заходів (вікторини, диспути, конкурси); б) здійснення грошових виплат дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, які проживають на території громади	2025-2027	служба у справах дітей, відділ освіти	місцевий бюджет	5,0 100,0	5,0 100,0	5,0 100,0	З метою підвищення правової освіти та соціального захисту дітей
3.	Захист прав та інтересів дітей, запобігання жорстокому поводженню з ними	1) проведення роботи по охопленню дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, до участі в гуртках та секціях у позаурочний час	2025-2027	служба у справах дітей, відділ освіти	не потребує фінансування	-	-	-	Покращення роботи щодо подолання дитячої бездоглядності та безпритульності
		2) проведення заходів, спрямованих на запобігання жорстокому поводженню з дітьми, з відзначення Європейського дня захисту дітей від сексуальної експлуатації та сексуального	2025-2027	служба у справах дітей, відділ освіти, комунальна установа «Центр надання соціальних послуг», Тернопільський	не потребує фінансування	-	-	-	Підвищення рівня обізнаності дітей у правових питаннях

		насильства, місячника пропаганди основних положень Конвенції ООН про права дитини, тижнів пропаганди правових знань		районний відділ національної поліції України в Тернопільській області					
		3) сприяння у наданні послуг з соціальної, психологічної і духовної реабілітації та реінтеграції дітей, які опинились в складних життєвих обставинах	2025-2027	служба у справах дітей, відділ освіти, комунальна установа «Центр надання соціальних послуг», громадські організації (за згодою)	не потребує фінансування	-	-	-	Створення умов для соціальної реабілітації дітей, які опинились в складних життєвих обставинах
Всього: (тис. грн.)						300,0	300,0	300,0	

7. Координація та контроль за ходом виконання програми

Координація та контроль за виконанням Програми покладаються на службу у справах дітей Великоберезовицької селищної ради.

Виконавці, зазначені у Програмі, щороку до 10 січня та 10 липня, впродовж терміну її реалізації, інформують службу у справах дітей Великоберезовицької селищної ради про хід реалізації заходів.

Служба у справах дітей впродовж терміну дії програми інформує Великоберезовицьку селищну раду.

Селищний голова

Андрій ГАЛАЙКО